

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. redništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici številka 23. — Dopisi se ne vračajo. — številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v soboto, dne 7 decembra 1929.

Telefon št. 2552.

STEV. 143.

Aktualni industrijski problemi.

Danes se je vršila dopoldan in popoldan seja industrijskega odseka Zbornice za TOI, na kateri se je razpravljalo o najvažnejših aktualnih vprašanjih, ki zadevajo industrijsko produkcijo v Sloveniji. Med ta vprašanja spada predvsem načrt mednarodne konvencije o carinskem premirju, načrt rudarskega zakona, zakona o elektrifikaciji države, zakona o razlastitvi ter revizije splošne carinske tarife. Vsa ta vprašanja globoko posegajo v razvoj gospodarskega podjetništva, posebno pa v tok in napredek industrijske produkcije. Lahko se mirno reče, da so našeti zakoni mejniki in križpola v naši industrijski delavnosti. Zbornica jim je posvetila zato posebno pažnjo in stremi za tem, da se osnutki zakonov prilagodijo našim potrebam in posebnim prilikam, ki zahtevajo specijelnih ozirov.

Iz obsežnega poslovnega poročila, ki je bilo na seji podano, razvidimo, da je v toku več važnih pismenih anket, predvsem glede pomanjkanja specijalnih vagonov, dopolnitve našega splošnega voznega parka, glede vzdrževalnih pristojbin za industrijske trole in izpremembe pravilnika o gradbi dovlačilnic itd.

Zadnji čas stavi na TOI zbornico

težke zahteve. V razmeroma kratkem času je oddala mišljenje o bodoči uredbi samoupravnih financ, o reviziji socialne zakonodaje, o zakonu o poštah in brzojavah, o zakonu o zdraviliščih in zbrala gradivo za trgovske pogodbe z Rumunijo, Nizozemsko in Portugalsko.

Člani industrijskega odseka zbornice so opozarjali na vedno večje nepravilnosti za naš izvoz industrijskih proizvodov v inozemstvo in na nujno potrebo, da mu novoosnovani zavod za pospeševanje zunanje trgovine posveti posebno pozornost. Podrobno poročilo je bilo podano o zbornični akciji za ukinitvev 20% sezonskega povišanja železniških tarif za premog, glede naknadnih kreditov za izgradbo telefonskih naprav, glede ukinitve polnomočij pri carinjenju blaga, glede interesov industrije pri sestavi voznega reda, glede direktne tarife z Grčijo in odobritve posebnih industrijskih ugodnosti za Ljubljano in organizacije industrijske statistike, aktiviranje delovanja posvetovalnega odbora pri železniški direkciji in uveljavljanju autobusnega pravilnika za Dravsko banovino ter končno o sestavi bodočega zborničnega proračuna za leto 1930.

* * *

Potrebe Sušaka kot jugoslovanske luke za izvoz lesa v Španijo.

(Priobčil v »Internationaler Holzmarkt« z dne 30. novembra 1929; Trifo Vuković, lastnik spedijske tvrdke T. Vuković i drug v Zagrebu.)

O novi jugoslovansko-španski trgovski pogodbi, koje ratifikacijo je neposredno pričakovati, se je, kar se tiče njenega učinka na jugoslovanski lesni eksport, že večkrat razpravljalo. Posebne omembe ne zasluži samo dejstvo, da se bodo obrnili na mah v Španijo namenjeni lesni transporti iz italijanskih luk v Trstu in na Reki v naša domača pristanišča, ampak tudi tehnično spedijske razmere v domačih pristaniščih, ki bodo nastale vsled povečanega prometa. Ker pride kot jugoslovanska luka za izvoz lesa v Španijo v prvi vrsti v poštev Sušak,

se nam vsiljuje nehote vprašanje, kako se bo v prihodnje razvijal že itak od dne do dne naraščajoči promet, ako bodo pritiskale na Sušak še nove kvantitete lesa, ki se sedaj kot italijanski les vkrcava na Reki in v Trstu. Prekladalni prostori na Sušaku, ki obsegajo ca. 15.000 m², so že sedaj z lesom prenapolnjeni in izvozniki in spediterji se že več let trudijo za povečanje svojih prostorov.

Vprašanje skladiščnih prostorov igra, kakor znano pri prekladanju lesa, največjo vlogo

in vpraša se, kako se bo pri sedanjih prostornih razmerah mogel razvijati povečani promet. Pri tej priliki naj pripomnimo tudi, da pristanišče na Sušaku že sedaj večkrat ni v stanu sprejeti vse došle parnike v luko. Vsled tega se pripeti pogosto, da morajo parniki čakati na odprtem morju, dokler ni za nje prostora na pomolu.

Ti in podobni drugi razlogi so bili povod, da so se bavili interese in oblasti že leto in dan z mislijo

kako razbremeniti promet na Sušaku s pritegnitvijo v bližini ležečega pristanišča Martinšćica.

Še drugi predlog se tiče Bakra, ki ima izvanredno zavarovano lego in

razpolaga s skladišnimi prostori preko 20.000 m². Doslej ni bilo misliti na pomembnejši promet preko Bakra, ker nima železniške zveze. Sedaj pa dobi to pristanišče železniško zvezo s progo Zagreb—Sušak in odpadejo s tem vse ovire za razvoj največjega prometa v Bakru.

H koncu moramo omeniti še novo izgrajeni del luke v Gružu, ki bo s povečanjem ustrezala vsaj deloma potrebam producentov bosanskega mehkega lesa, česar doslej nismo mogli trditi. Toda tudi tukaj bo ukreovalna roba s prometom za Španijo izdatno narastla in brezdvomno bo tudi Gruž vsak hip zopet preobremenjen.

Nadejati se moramo, da bodo merodajni državni faktorji z ozirom na novo nastalo situacijo storili vse, da bo tehnčno mogoče brezhibno obvladati eksport lesa v splošnem in v posebnem lesa namenjenega v Španijo.

VELIKA KONFERENCA VSEH JUGOSLOVANSKIH TRGOVSKIH ZBORNIC V BEOGRADU.

Na pobudo ljubljanske zbornice za TOI velika konferenca vseh jugoslovanskih zbornic v Beogradu. 10. t. m. se bodo zbrali v Beogradu na skupno zborovanje zastopniki vseh jugoslovanskih zbornic. Pobudo za konferenco, ki ji pripisujejo poseben pomen, je dala Trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani. Namen konference je med drugim izdelava predloga glede sodelovanja in delitve dela med zbornicami po francoskem sistemu ter glede organizacije industrijske statistike. Posvetovali se bodo nadalje o priporočilih merodajnim faktorjem glede uporabe zakona o izvozni kontroli agrarnih produktov ter zakona o pospeševanju zunanje trgovine.

DVE POGODBI MED JUGOSLAVIJO IN OGRSKO PODPISANI.

Nj. Vel. kralj je podpisal dogovor med Jugoslavijo in Ogrsko o izognitvi dvojnega obdavčenja, sklenjen v Beogradu 22. februarja 1928. — Prav tako je bil podpisan dogovor z istega dne o ureditvi dolgov in zahtev med obema državama, glasečih se na nekdanje avstrijsko-ogrsko krone.

* * *

REFORMA SOCIALNE ZAKONODAJE.

Te dni sestavlja v Beogradu enolno izjavo vseh gospodarskih krogov iz naše države o vprašanju reforme socialne zakonodaje poseben odbor, v katerem zaslopa gospodarstvo iz Dravske banovine zbornični tajnik g. dr. I. Pless.

* * *

ODMERA PRIDOBNINE ZA L. 1929 V LJUBLJANI.

V zmislu člena 131 zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928, Uradni list št. 75/76, naznanjam, da je razpored pridobnine za davčno leto 1929 razgrnjen na vpogled davčnim zavezancem med običajnimi uradnimi urami v času od 9. decembra do vstetega 16. decembra 1929 pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5/II., soba št. 7.

Vsi davčni zavezanci pa bodo o ugotovljeni davčni osnovi in o odmerjenem davku še posebe obveščeni s plačilnimi nalogi.

Proti višini davčne osnove in odmerjenega davka se davčni zavezanec lahko pritoži v roku 30 dni od dneva prejema dotičnega plačilnega naloga.

* * *

MINIMUM KAPITALA PRI DELNISKIH DRUŽBAH V JUGOSLAVIJI.

V naši zakonodaji ni predvideno, kakšen znesek naj ima najmanjša delniška glavica. Faktično je pa trgovsko ministrstvo uvedlo prakso, da se dovolijo samo družbe z najmanj enim milijonom dinarjev kapitala. V gospodarskih krogih pa nasproti tej praksi poudarjajo razliko, ki jo je treba napraviti med denarnimi zavodi ter industrijskimi, trgovskimi in drugimi podjetji. Za kreditne zavode je ta praksa upravičena. Pri drugih podjetjih bi se pač morala pripustiti tudi manjša glavica. En milijon dinarjev je danes že velik znesek, na drugi strani pa vidimo dosli starih delniških družb z manjšim kapitalom, ki prav dobro delajo.

* * *

ELEKTRIFIKACIJA JUGOSLAVIJE.

Ministrstvo za gradbe je izdelalo načrt zakona o elektrifikaciji in ga poslalo v izjavo vsem gospodarskim korporacijam. Kakor čujemo se vrši o tem načrtu te dni prva anketa v Ljubljani pri Udruženju inženjerjev, za prihodnje dni pa škljujejo anketo o tem vprašanju gospodarske korporacije.

* * *

JUGOSLAVIJA NA ŽELEZNIŠKI KONFERENCI V MÜNCHENU.

Te dni se je vršila v Münchenu mednarodna železniška konferenca, ki se je pečala z uvedbo direktnega blagovnega prometa med nemškimi železnici, dalje med francosko-grškimi in turškimi železnicami. Konference so se udeležile Jugoslavija, Avstrija, Češko-slovaška, Ogrska, Poljska, Rumunija in Bolgarija.

Gjoka Čurčin:

Gospodarska zveza evropskih držav.

Važen je pojav, da naši dnevnikarji in naše strokovno časopisje v zadnjem času v večji meri razpravljajo gospodarske probleme splošnega značaja. To tembolj, ker živimo v časih, ki so največjega pomena za gospodarsko bodočnost Evrope. Od te pa bodemo imeli koristi le tedaj tudi mi, če bomo znali braniti in zastopati svoje interese.

Aktualno je vprašanje tesnega ekonomskega sodelovanja držav Evrope pod pritiskom vedno močnejšega protekcionizma na eni strani in vedno večje ekspanzije Zedinjenih držav ameriških na drugi strani.

Leta 1927 tozadevna akcija ni imele zaželjenega uspeha, ker se je omejevala na ukinitvev ovir svetovne trgovine, zlasti na znižanje carinskih barier, brez ozira na druge momente, ki bi bile pri takem sodelovanju važne. Zapadne industrijske visoke ravnote države so na primer zahtevale od gospodarsko slabjših držav znižanje carinskih tarif, niso jim pa nudile prilike, da bi se za take koncesije na drug način odškodovale.

Neuspeh akcije iz leta 1927 je letošnja skupščina Društva narodov pripisovala tudi dejstvu, da se niso vse države udeležile proučevanja tega problema, ter je sklenila, pozvati vlade posameznih držav, naj do konca tega leta sporoče, ali bi se hotele udeležiti diplomatske konference meseca februarja 1930. Na tej konferenci bi se razpravljalo o eventualni kolektivni konvenciji, da posamezne države za dobo 2—3 let ne bi zvišale svojih sedanjih carinskih tarif, da ne bi uvedle novih zaščitnih carin ali drugih ovir svetovne trgovine. Eventuelno bi se ta konferenca bavila tudi s programom nadaljnjih pogodb v pogledu olajšanja gospodarskih odnošajev med posameznimi državami. V času takega carinskega premirja bi se našla baza za tesno ekonomsko sodelovanje držav. O vsem tem bi potem razpravljala nova diplomatska konferenca, na kojoj bi bile pozvane vse države brez razlike.

V načrtu o carinskem premirju so vpoštene zahteve, ki so jih stavili člani ekonomskega odbora Društva narodov. Naš dopisni član tega odbora ni bil pozvan na to zasedanje, vsled tega so naše želje in naše zahteve le toliko vpoštene, v kolikor se krijejo z željami in pogoji drugih, v odboru zastopanih držav.

Po načrtu o carinskem premirju se udeležene države zavezujejo, da obdrže v načelu obstoječi carinski režim kakor tudi režim prepovedi, taks in ostalih ovir svetovne trgovine. Z ozirom na različnost situacije v posameznih državah in na možnost resnih gospodarskih kriz predvideva načrt možnost izjem, o katerih bi konferenca končno sklepala. Iz diskusije v ekonomskem odboru ob tej priliki je razvideti, da bi pri tem šlo le za prehrano, torej za kmetijske proizvode. Načrt predvideva nadalje možnost izenačenja specifičnih carin in carin od vrednosti in možnost izenačenja carinskih bremen pri sklepanju bilateralnih pogodb. Pri tem izraža ekonomski odbor nado, da se bodo države držale načel, ki jih je formulirala ekonomska konferenca l. 1927.

V svrhu garancije v pogledu obdržanja in stabilizacije obstoječega go-

spodarskega režima predvideva načrt možnost uveljavljanja za nazaj, po možnosti z veljavnostjo od 1. oktobra 1929. Natančni datum, s katerim naj bi stopila konvencija v veljavo, bi se določil na konferenci.

Predvidene so tudi pravne in protokolarne klavzule in rezerve, kakor so doslej običajne pri Društvu narodov, zlasti da je ratifikacija odvisna od ratifikacij drugih držav in da se more sklicati ponovna konferenca, če niso dani potrebni pogoji. Glede razširjenja konvencij na kolonije so predvidene dosedanje formule in izraža se želja, da bi se sčasoma vse obveze postopoma razširile tudi na kolonije.

Jasno je, da vsaka država vpoštevata pred vsem svoje interese, v drugi vrsti šele prilagoditve svojih interesov interesom drugih držav in sodelovanje z vsemi drugimi državami v svrhu skupne obrambe. Zapadne države iščejo v prvi vrsti pota za izvoz svojih industrijskih produktov. Pri tem zadenejo ne le na odpor ekonomsko slabših držav, ki stremijo za razvojem industrije, temveč tudi za odpor agrarnih strank v svoji državi, ki zahtevajo zaščito agrarnih produktov. Treba je torej sporazuma med industrijo ekonomsko močnejših in slabših držav ter med agrarnimi producenti teh držav. Ta dvojni sporazum v Evropi naj bi dovedel do sporazuma z državami drugih kontinentov v svrhu sodelovanja v zmislu delitve dela itd. Po danes že jasni sliki interesnih sfer bi se moral doseči končni sporazum med naslednjimi tremi skupinami: med evropskim kontinentom, med Veliko Britanijo z njenimi dominijoni in kolonijami ter med Zedinjenimi državami ameriškimi.

Problem je težaven in ga bo mogoče rešiti le postopoma in v etapah. Prva etapa, to je sporazum evropskega kontinenta, bi se morda najlažje dosegla na ta način, da se grupirajo zapadne industrijske razvite države na eni, vzhodne agrarne države na drugi strani ter prično s pogajanjem. Države vzhodne in centralne Evrope, v kojih sta industrija in kmetijstvo približno enako razvita, naj bi se po izvršeni grupaciji ostalih držav in po končnem sporazumu teh skupin jim pridružile.

Zapadne industrijske države so medseboj organizirane potem kartelov posameznih industrijskih strok, agrarne države pa imajo zaznamovati v tem pogledu samo sporazum izvoznikov koruze in pa Balkanski institut. Nujna je potreba organizacije sodelovanja agrarnih držav z ozirom na akcijo Društva narodov in z ozirom na to, da je organizacija sodelovanja industrijskih držav že v teku. Če je niso še predstavniki vlad vzeli v roke, treba je, da to store gospodarski krogi, ker koncem koncev bodo baš ti občutili kvarne ali pa koristne posledice skupnih prizadevanj za gospodarsko sodelovanje evropskih držav.

Najboljši vzgled nam dajejo produktivni krogi Francije in Nemčije, ki se kljub političnim nesoglasjem sporazumejo.

PROMET PO JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNICAH.

Prometno ministrstvo naznanja, da so od 1. avgusta do 20. novembra letos prepeljale naše normalne železnice 520 vagonov grozdja, 2357 vagonov svežih sliv, 1879 vagonov sočivja in zelenjave, 2739 vagonov sadja, 18.189 vagonov žita, 1280 vagonov koruze in 44.313 vagonov sladkorne pese. Nekateri sadeži (kot koruza) pridejo v glavnem šele sedaj na vrsto.

DRUŽBA „ILIRIJA“

Premog
Drva
Koks

Dunajska cesta 46
Telefon 2820

Jugoslavija in carinsko premirje.

Zunanje ministrstvo je razposlalo vsem gospodarskim zavodom Jugoslavije načrt pogodbe o carinskem premirju. O pogodbi se bo obravnavalo na mednarodni konferenci, ki se bo vršila v prvi polovici bodočega leta. Bistvo pogodbe v premirju carinskega orožja obstoji v tem, da naj se vse države za dobo dveh do treh let zavežejo, da svojih izvoznih in uvoznih carin ne bodo zvišale ter da tudi na noben drug način ne bodo obremenile blagovnega uvoza iz inozemstva z večjimi pristojbinami kot jih imajo predmeti domačega izvora. — Vsaka k udeležbi pozvana gospodarska organizacija naše države je sprejela tvorečo se pogodbo na način, ki odgovarja njegovemu zelo velikemu pomenu za gospodarski napredek Jugoslavije. Za študij načrta in za sestavo določenih predlogov so imenovali posebne odbore. Do konca tekočega meseca bo sestavilo ministrstvo za zunanje zadeve delegacijo, kateri bo poverjeno zastopstvo interesov Jugoslavije na mednarodni konferenci za carinsko premirje. — Prav zato hitijo sedaj nekatere države z zvišanjem carinskih uvoznih postavk; v slučaju, da bi konferenca imela uspeh, bi zvišanje ne bilo več mogoče.

OB SMRTI DR. JURIIA VRBANIČA.

V kratkem razdobju je hrvaško gospodarstvo zadela ponovna težka izguba za Milanom Kresićem, tem pobornikom hrvaškega gospodarstva, je te dni po daljšem bolehanju umrl dr. Jurij Vrbanič, ki se je na gospodarskem polju udeleževal praktično kot predsednik zveze denarnih zavodov, teoretično pa kot znanstvenik in ugleden narodni gospodar. Bil je dolga leta vsučiliški profesor narodnega gospodarstva in v tem času spisal odlične knjige narodno-gospodarskega značaja, n. pr. »Kaj je denar?«, »Menično pravo«, »Trgovski zakon«, »Uvod v narodno gospodarstvo«, »Čekovno pravo« itd. Poleg je sodeloval pri raznih gospodarskih in pravnih revijah in priobčeval v njih zanimive razprave o praktičnih potrebah gospodarstva. Vsi Slovenci, ki smo prihajali z njim v neposredne stike na raznih kongresih, konferencah in anketah, ohranimo blagopokojnika v najlepšem spominu. Naj v miru počiva!

IZVOZ PŠENICE IN KORUZE IZ JUGOSLAVIJE.

Do poročilih poučenih krogov so izvozili v tekočem letu iz Jugoslavije do 1. decembra 54.000 vagonov pšenice, pri čemer so vračunjeni tudi ostanki iz preteklega leta. Tako bi preostalo za izvozne namene kvečjemu še 10.000 vagonov, kojih izvoz se bo izvršil v tekočih tednih. Poleg pšenice so eksportirali doslej iz Jugoslavije okoli 24.000 vagonov koruze.

IZVOZ TOBAKA IZ JUGOSLAVIJE RASTE.

V tekočem letu je izvoz tobaka iz Jugoslavije v primeri s preteklimi leti zelo narasel. Do decembra ga je bilo eksportiranega nad 3000 ton v vrednosti nad 126 milijonov dinarjev. Upajo na skupen izvoz 5000 ton. Skupni izvoz lanskega leta je znašal samo 2800 ton v vrednosti 101 milj. Din, izvoz l. 1927 pa 1474 ton v vrednosti 92 milj. Din.

OB JUBILEJU FINANČNEGA DIREKTORJA G. DR. JOSIPA POVALEJA.

Te dni je praznoval 60-letnico svojega rojstva ljubljanski finančni direktor g. dr. Josip Povalej. Težka, naporna in jako odiozna je služba, katero si je izbral jubilar, ko je dovršil svoje študije. Kjerkoli pa je služboval — v Mariboru ali v Ljubljani — je znal s svojim taktom in koncilijantnostjo spraviti ljudske potrebe vedno v nemoten sklad s svojimi službenimi dolžnostmi. To mu je upravičeno pridobilo sloves enega najboljših finančnih uradnikov in je dalo povod, da se je njegovo imenovanje za finančnega direktorja splošno pozdravljalo. S svojim delovanjem izza časa, ko je stopil na čelo finančne uprave v Ljubljani, je pokazal v veliki meri, da je mogoče ščititi finančne interese države, pri tem pa imeli na vidu tudi interese prebivalstva, ki se z zaupanjem obrača na njega v svojih križih in težavah. Številnim čestitkam, ki dohajajo g. jubilaru ob tej priliki, se v imenu gospodarskih krogov pridružuje tudi naš list z iskreno željo za vedro in srečno bodočnost.

POTOVANJE ZASTOPNIKOV NAŠEGA BRODARSTVA V ANGLIJO.

V Glasgow na Škotskem je odpotovalo več zastopnikov našega brodarstva, da obiščejo znano ladjedelniško tvrdko Yarrow, ki je, kol znano, veleladičarka novouslanovljene Jadranske ladjegradbene družbe v Kraljevi. Povodom rastočega zanimanja Angležev za izgradbo jugoslovanskega trgovskega brodovja opozarjajo naši pomorsko-trgovski krogi na potrebo praktičnih odredb za hitro pomnožitev naše trgovske tonaže; Jugoslavija ima vse predpogoje, da se pomnoži njena trgovska mornarica na 1 milijon ton. Zlasti se poudarja potreba zagotovitve hipotekarnih kreditov za trgovsko mornarico od strani državne Hipotekarne banke.

CINKOVA IN BAKRENA RUDA PRI VALJEVU.

Ne daleč od Valjeva se nahajajo najdišča bakrene in cinkove rude. Zanje, posebno za rudnik »Zavilaka«, se zanimala francoska skupina »Pañaroya« in nemška skupina »Goldberger«. Nemci hočejo napraviti tudi plavž za produkcijo cinka. Sedaj se vršijo pogajanja z dosedanjimi lastniki glede nakupa najdišč.

Stalen in dober zastavek

nudijo vsakemu trgovcu

dišave
znamke
»SLON«

GLAVNA ZALOGA

Zahtevajte cenik!

F. ŠIBENIK
Ljubljana

PRORAČUN RUSIJE.

Lani je znašal proračun Sovjetske zveze 8 milijard rubljev, letos jih je 11.4. Sedem milijard je določenih za narodno gospodarstvo, 2.4 za socialne kulturne namene. Skupne investicije za industrijo znašajo 4200 milijonov rubljev, tri milijarde so določene za financiranje poljedelstva. Za armado in mornarico ni določenih niti 9 odstotkov od skupnih izdatkov.

Kotiček za knjige.

A. Koževnikov: Jeromkin krog, mladinska povest ruskega mladinskega pisatelja, je izšla v prav mični izdaji »Proletarske knjižice«. Knjigo krasijo več slik ruskega umelnika J. Mročkovskega. Tudi naslovna stran je ilustrirana. Prevod iz ruščine je oskrbel Iv. Vuk. Knjiga je lepo darilo za Božič, za Novo leto, za god, za lepe rede otroku in okras družinski knjižici. Dobiva se v vseh knjigarnah. Cena je 10 Din.

Dr. Juri Štampihar:

Meddržavna civilna pravna pomoč kraljevine Jugoslavije.

(Nadaljevanje.)

Dostavitve.

Dostavlja se oblastem ali strankam in sicer službene spise, spise strank in obojne. — Po haški konvenciji se vrši dostavljanje v »civilnih in trgovskih stvarih«. Iste diktije se poslužujejo p. p. pog. SHS, samo da se v nekaterih pogodbah izrecno omenjajo še »nesporne stvari«. S formulacijo »civilne in trgovske stvari« so izključene kazenske zadeve, ne pa naše »izvršilne« in »stečajne« zadeve. Delitev civilnega postopanja na pravno, izvršilno, nesporno in slečajno postopanje je posebnost naše (in avstrijske) zakonodaje. V drugih državah obsegajo civilne procedure običajno dober del naših »izvršilnih« in »nespornih« zadev. Slečajne stvari se večinoma smatrajo za »trgovske«, nesporne za »civilne« zadeve. Kot »civilna in trgovska« stvar so torej tudi naše »izvršilne« in »stečajne« zadeve deležne meddržavne p. p. poštom dostavitve. — Pravosodje v civilnih in trgovskih stvarih obsega poleg »posvedočb« (dejanstev) tudi »odločbe« (pravoreke o pravicah oz. pravnih razmerjih; duševna presija) in »odredbe (izvršitev odločb; fizična presija). Te tri vrste oblastnega udejstvovanja se najdejo v vsaki vrsti civ. postopanja; zlasti najdemo tudi odredbe v pravnem in odločbe v izvršilnem postopanju (prim. Wach, Handbuch, I. str. 313; Hora, čl. civ. pravo procesni, I. str. 37; Chiovenda, Principii 1928, str. 379). — Skladno s tem načeli se dostavljajo v praksi tuji spisi brez ozira na to, iz katere vrste postopanja pri prosečem sodišču izhajajo; zlasti se dostavljajo tudi spisi, vsebujoči odredbe. Izven državne meje zgube službeni spisi naravno svoj oblastveni značaj. Posvedočbam se ga skuša ohraniti potem poveritev od strani oblasti zaprosene države. Tudi poverjene posvedočbe zapadejo v drugi državi v večji ali manjši meri načelu proste dejanske ocene, au fond quoad factum in v novejših državnih pogodbah je predvideno vedno več izjem, v katerih nastopa oprostitvev od poveritev (prim. Lapajne, I. c. str. 280, polj. p. p. pog. čl. 43, avstr. p. p. pog. čl. 35). Da se odločbam ohrani oblastveni značaj (materielna pravomočnost), se mora posebej in izrecno izposlovali »priznanje« oz. »izvršba« od oblasti druge države. Isto velja za odredbe, ako naj se izvrše v drugi državi. Dripustitev v svrhu dostavitve, obveščanja, ne vsebuje niti priznanja niti izvršljivosti odločbe ali odredbe, ki se dostavlja. Celu prisilna dostavitve sama ni nič drugega kot izvršitev pripustitve, izrečene od domače oblasti in nič več (prim. naredbenik c. k. just. min. 1910, str. 203).

To je treba ugotoviti, da se dobi podlaga za razmejitvev med dostavitvami in izvršbami, ki je v praksi večkrat sporna (prim. Neumann-Lichtblau, Kommeter EO., str. 923, 319). Tudi pri zaprosilih za dostavitve plačilne, razpolagalne prepovedi, preodkaza, gre v meddržavnem prometu za golo dostavitve, ne za izvršbo v zaproseni državi. In sicer ne samo po obliki, ampak tudi stvarno. Kajti če se tuji po zakonodaji prosečega, zaprosenega ali obeh sodišč »smatra«, da se z dostavitvijo prepovedi terjatev »zarubi« in da je upnik pridobil s tem »zastavno pravico«, v tej konstrukciji dejansko in pravno ni nikakih izvršilnih učinkov na ozemlju zaprosene države. Naslovnik je v istem položaju, kot če bi mu bila dostavljena n. pr. tožba s pozivom na proseče sodišče, s prelnjo zamude po lex fori ali pa menični plačilni nalog itd. Zakonodajalec je navedeno konstrukcijo ustvaril samo za domačo izvršbo in ni mislil na to, da bi tujim sodiščem predpisoval, kaj naj ona »smatrajo« in kaj ne. Za meddržavno razmerje so take določbe neupoštevne. Pri dostavitvah tožb se ne misli na to, da se z dostavitvijo utemelji za proseče sodišče mogoče obstojnost pravde; pri dostavitvi poziva priči se ne misli na to, da bi morala

Vi zaslužite,

Razpečuje v kraljevini Jugoslaviji Fran Ksav. Ležnik, Maribor, Cankarjeva 26

če imate
MAGGI-jeve izdelke za juhe
stalno v zalogi!

zaprošena država vsled dostavitve same pričo event. ljudi prisilno privedi ali izljuditi od nje globo in stroške radi neprihoda. Če hoče proseča država svojo prepoved, rubež, zaslavno pravico opremili z avtoritativnostjo tudi za ozemlje zaprosene države, mora prositi za izvršbo, ne za samo dostavitev. Če je prosila vključ lemu samo za dostavitev, je mogoče postopala neumesno, toda presoja umesnosti se za prošene sodišča ne liče. Zaprošeno sodišče gre ultra pelitum, če rešuje dostavitveno zaprosilo z vidika izvršbe. Zlasti glede zavezančevega dolžnika se misel na izvršbo ne more niti poroditi; zoper njega ni izvršilnega naslova in sine litulo nulla executio. Če pride vsled preodkaza do ložbe, nihče ne dvomi, da gre za pravdo in ne za nadaljni šladij izvršbe. V tej pravdi, še-le sedaj, bo sodišče uvaževalo, ali more priznati prisilni prenos zavezančeve terjatve na ložnika. Tudi glede podsodnosti zavezančevega dolžnika se z dostavitvijo nič ne spremeni; zlasti ne nastopi slučaj atrakcije na korist izvršilnega, prosečnega sodišča v smislu § 17 avstr. i. r. Morebitni spori o meddržavni pristojnosti se bodo rešili, če pride do izvršbe zoper zavezančevega dolžnika. Dolje oslane sodstvena pravica zaprosene države popolnoma neprejudicirana. Glede zavezanca samega je mogoče res, da se z dostavitvijo daje pomoč izvršbi v tuji državi, glede katere izvršbe si zaprosena država mogoče sama lasli pristojnost. Toda če odkloni dostavitev iz razloga, da je za izvršbo sama pristojna in da bi se zahtevalo upnik imel obrniti na njene oblasti in ne na oblasti proseče države, leži v tem argumentu samem priznanje, da ne gre za meddržavno izvršbo in da gre za golo dostavitev. Dostavitve se pa iz razloga, da je za stvar podana pristojnost zaprosene države, ne smejo odklanjati; če bo prišlo do izvršbe, bo zaproseni državi dana priložnost, da uveljavi zadržke iz njenega nolanjega civilnega pravnega reda, v pravopomočnem dostavitvenem postopanju je za to pre zgodaj. Ker je zadržek domače pristojnosti v dostavitvenem postopanju neupošteven, se zaprosena država v pogledu svoje pristojnosti z opravo dostavitve ljudi ne more preudicirati. — Praksa koleba v tej točki bolj kot v vsaki drugi; kolebanje se pojavi lakoi, čim se smatra, da gre za izvršbo ali ne za dostavitev in čim se prično dostavitve odklanjati. Oblasti iste države ne postopajo dosledno; včasih izvrše dostavitev, včasih jo odklonijo, čes da gre za izvršbo.

Možnost »prisilne dostavitve« razlikuje intimal od navadne privatne pošiljke in povzroči, da se s tujim spisom postopa enako kot z domačim. Haška konvencija zahteva, da se mora za prisilno dostavitev posebej prositi. Temu predpisu bo ustrezno tudi tedaj, kadar se že iz vsebine in oblike intimata vidi, da gre proseči oblasti za prisilno dostavitev (prim. čl. 6 čl. p. p. pog.). Intimal ne sme biti v nasprotju s pridržkom vrhovnosti in javne varnosti ter mora biti sestavljen ali preveden na državni jezik zaprosene države. Ako se protivni pridržku, ga odbije zaprosena oblast uradoma; ako ne odgovarja v jezikovnem pogledu, ga more naslovnik odkloniti. Dispenzo prevoda more dati samo naslovnik, kateremu bi sicer mogla biti onemogočena udeležba na postopanju pri proseči oblasti. Glede odpuščanja prevoda more obstojati torej le »privatna vzajemnost«. — Zaprošena država je zavezana k prisilni dostavitvi le, če je podana vzajemnost. V SHS zadoštuje gola dejanska vzajemnost. Vzajemnost glede prisilnih dostavitvev se v razmerju med SHS in Madjarsko ne more smatrati podanim. Madjari obravnavajo namreč SHS intimale — kot tuje intimale — drugače (po min. naredbi št. 2951/1893) kot pa svoje domače (prim. § 150 zak. članka I/1911) ter prepščaju naslovniku, da po svojem pro-

Po svetu

Vinski zakon bo v nekaj dneh podpisan. Namen mu je, da varuje produkcijo vina proti polvorbam ter da se doseže hkrati standardiziranje, ki naj omogoči uspešno tekmovanje jugoslovanskih vin v inozemstvu.

Telefonski promet med Jugoslavijo in Poljsko je dobil s 1. decembrom nove zveze. Zlasti nujno je to zahtevala poljsko-sleška industrija.

Vojvodinski hmeljski trg kaže kljub slabemu povpraševanju lrdnejšo tendenco kot v zadnjih dveh tednih.

V Skoplju je pred kratkim olvorila podružnica londonska družba Alatini Mines Ltd. z glavnico 5 milijonov dinarjev.

»Agrikola d. d.« se imenuje nova družba za strojno industrijo v Beogradu. Osnovna glavnica ji je en milijon dinarjev.

V gorovju Velebit so velika najdišča bakra in železa, ki so jih izkoriščali doslej na prav primitiven način. Sedaj bemo, da se zanima zanje neko prav veliko francosko podjetje, ki ima rudnike v Maroku, in da bo vanje investirala prav izdalne vsote.

Na holandskem demantnem trgu se ameriška finančna kriza močno pozna; Amerika je najboljša nakupovalka demantov. Od 15.000 v tej industriji zaposlenih delavcev so jih odpustili doslej 1300.

Dolgotrajna pogajanja med angleško vlado in zaslopniki angleške rudarske industrije so zaključena. S koncem aprila stopi v veljavo nov delovni čas, skrčen od 8 ur na 7½.

Rumunski proračun za leto 1930 je manjši od onega za leto 1929 in znaša 35 milijard lejev. Razlikuje se od lanskega po tem, da ne vsebuje onih državnih inštitucij, ki jim je dala sedanja vlada avtonomijo, kot so na primer državni monopoli, pošte in železnice.

I. G. Farben in Standard Oil sta sklenili skupno delovno družbo, imenovano Stanard - I. G. Co. Večino kapitala ima Standard Oil, ki je prevzela tudi odgovornost za poslovanje.

Angleška in Francoska banka sta imeli v začetku decembra sledeče zlatne zaloge: Prva 134.700.000 funtov, druga 40.600 milijonov frankov.

Spojitev svetovnih dveh spedijskih tvrdk Bush Services Corporation in Lassen i. dr. v Zürichu bo imela posledice tudi v Srednji Evropi.

O stanju petrolejske vojske v Ameriki naznanja Deterding, predsednik družbe Royal Dutch, da bo njegova družba kos vsaki konkurenci. Kompro-misi se ne bodo sklepali. Če se bo venezuelski petrolej ceneje prodajal, bo tudi Royal Dutch svoje cene znižala.

Ljubljanska borza

Tečaj 6. decembra 1929.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZH:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	2276
Berlin 1 M	134875	135175
Bruselj 1 belga	—	78932
Budimpešta 1 pengö	98675	98975
Carib 100 fr.	109440	109740
Dunaj 1 šiling	79225	79525
London 1 funt	27487	27567
Newyork 1 dolar	56185	56385
Paris 100 fr.	—	22211
Praga 100 kroa	16683	16763
Trst 100 lir	29415	29615

stem prevdarku in v vsakem slučaju, spis sprejme ali pa odkloni, dočim razlikujejo pri domačih intimalih med upravičenim in neupravičenim odklonom. (§ 160 zak. članka I/1911.)

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Češkoslovaška kovinska industrija je odklonila ponudbo češkoslovaške eksportne družbe glede naprave skupnega skladišča v Novem Sadu, z molivacijo, da imajo velika češkoslovaška kovinska podjetja v Jugoslaviji že dosti zastopnikov.

Kvalitetna znamka

Zahtevajte povsod!

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. decembra t. l. ponudbe glede dobave 90 komadov ognjegasnih mačkov in 3000 komadov gasilnih veder; do 10. decembra t. l. pa glede dobave 200 komadov jeklenih žičnatih krtač in glede dobave cevi. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 6. decembra t. l. ponudbe glede dobave ovej (kocev). — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 9. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg terpeninovega mila. — Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 12. decembra t. l. ponudbe glede dobave žice, pločevine, vijakov, ključavnic, orodja in druge železnine. — Dne 9. decembra t. l. se bo vršila v pisarni Intendanture Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 600 kg jedilnega olja. (Predmetni oglas z natančnejšimi podatki so zainteresentom na vpogled v pisarni Zbornice za TOI). — Dne 12. decembra t. l. se bo vršila pri provijantskem odseku ekonomskega odelenja Ministrstva vojske in mornarice v Beogradu licitacija glede dobave 100.000 vreč juhe. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem odseku).

Oddaja krovskih del na postaji Jesenice. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic sprejema do 12. decembra t. l. pismene ponudbe glede oddaje krovskih del na postaji Jesenice. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku).

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. decembra t. l. ponudbe glede dobave ognjegasnih cevi; do 13. decembra t. l. glede dobave razne pločevine, žice, žičnih vrvi, svinca, telefonskega in telegrafskega materiala, krtač za peči, telefonskih aparatov, smolnatih bakelj, karbida, lesenih ročajev za slušalke in mikrofone, suhega drenovega lesa, auto-olja za drezine, raznih vijakov, grafitnih talilnikov itd. — Prometno-komercijelni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 12. decembra t. l. ponudbe glede dobave grafičnih načrtov in grafikonov; do 16. decembra t. l. glede dobave sparnih cevi za helioforsche svetiljke. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. decembra t. l. ponudbe glede dobave klobučevine; do 15. decembra t. l. glede dobave hektografske mase. — (Predmetni pogoji so na vpogled pri posameznih oddelkih).

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 12. decembra t. l. ponudbe glede dobave 320 komadov lopal in raznega električnega materiala; do 19. decembra t. l. pa glede dobave 200 kg

lepenke, 20 kg vrvi, 550 kg kleja, 25 kg emajlaka, 100 kg cinkovega belila in 100 kg sadre. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 16. decembra t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg bencina, 250 m³ jamskega lesa in 5000 kg ovs. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 18. decembra t. l. ponudbe glede dobave 100 komadov baterij za električne žepne svetiljke in 12 komadov slušalk za telefon. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 20. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 m jeklenih vrvi. — (Predmetni oglas z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani zainteresentom na vpogled). — Pri ministrstvu vojske in mornarice (ekonomski oddelek) v Beogradu se bo vršila dne 16. decembra t. l. ustmena licitacija glede dobave 1.500.000 kg bele moke. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Dne 18. decembra t. l. se bo vršila pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Sarajevu oteralna licitacija glede dobave telegrafsko telefonskih skrinjic; dne 20. decembra t. l. pa glede dobave 7580 kg bronaste žice. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku).

Oddaja zakupa poslovnih prostorov v palači »Ljubljanski Dvor« v Ljubljani se bo vršila polom licitacije dne 20. decembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani (»Ljubljanski Dvor«). (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani).

* * *

Razno

Petrolejska najdišča v Turčiji. V Angori, glavnem mestu Turčije, se prav resno pečajo z vprašanjem izkoriščanja turških petrolejskih najdišč. Strokovnjaki so izdelali spomenico, ki opozarja na številne petrolejske vire v Turčiji. Nekateri viri so znani že 30 do 40 let, trije celo že več stoletij, a nihče jih doslej še ni izkoriščal. V prejšnji turški državi so izdali sicer več tozadevnih koncesij, a le-te so lastniki prodali naprej; in ker jih nihče ni uporabil, so propadle. Kapaciteta vrelcev ni natančno znana, a strokovnjaki mislijo, da bo znašala produkcija zaenkrat lahko en milijon ton na leto. Turčija porabi letno okrog 75.000 ton petroleja; in če bi se konsum dvignil tudi na 100.000 ton, bi preostalo za izvoz 900.000 ton, kar bi pomenilo ogromen prirastek v narodnem premoženju. Vlada v Angori hoče napraviti vse korake, da bi s produkcijo kolikor mogoče hitro pričela. Seveda bo treba dobiti za nova podjetja tuje kapitala, ker Turčija sama nima nič. Stroške zadostnega vrtnanja cenijo na 100.000 do 400.000 turških funtov, kakršen je pač teren. 100.000 funtov je okrog 2.700.000 dinarjev. Okraj, kjer se petrolej nahaja, so razširjeni po vsej Turčiji, kar njih vrednost seveda še zelo poveča. Beremo ime Rodosto (to je še v Evropi), Brusa (v Aziji blizu Carigrada), Erdžinjan in Erzerum (na vzhodu Male Azije v visoki Armeniji), Van (ob perzijski meji), Adalija (na jugu ob morju) itd. Zlasti za obmorska najdišča je zanimanje v Turčiji veliko.

Borza v Mariboru. Od 24. do 30. novembra je dela iskalo 109 moških in 53 žensk, 82 službenih mest je prostih, delo je dobilo 48 moških in 31 žensk, tedaj 79 oseb, 40 jih je odpotovalo, 74 pa odpadlo, koncem tedna pa je bilo še 460 oseb v evidenci. Od 1. januarja do 30. novembra pa je dela iskalo 5379 moških in 3094 žensk, 4931 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 1907 moških in 1970 žensk, 1435 jih je odpotovalo, 2701 pa odpadlo,

Pri borzi dela v Mariboru dobijo delo: 5 viničarjev, 2 majerja, 1 šafar s sinom, 3 hlapci, 2 kleparja, 1 elektroinstalater, 1 sodar, 2 mizarja, 3 čevljarji, 3 krojači, 2 prikojevalca za gornje dele čevljev, 1 lončar, 1 avlomehanik, 1 mehanik, 2 delavca za pregledovanje jajec, 1 hotelski sluga, 25 gozdnih delavcev, 20 rudarjev, več vajencev (mizarske, pekarske, zlatarske, slaščičarske obrli in lrgovske stroke). 4 kmečke dekle, 4 kuharice, 5 služkinj, 1 varuška, 1 posrežnica, 1 vzgojiteljica, 1 šivilja za obleko, 2 šivilji za odejo, 1 šivilja za perilo, 2 plehlike, 4 delavke, 1 plehilska vajenka.

Tržna poročila

Dogodki na lrgu cinka. Razglasili so, da se bo mednarodni kartel cinka razdružil, in takoj je notacija na londonskem lrgu padla na 20,5 frankov za tona. Pogajanja o tvorbi novega sindikata, ki so jih pričeli z vidika večjega mednarodnega sodelovanja in v katerem sindikatu bi bila tudi Kanada in Mehika, imajo menda prav malo upanja na uspeh, ker hoče ameriška družba Smelting Refining Co. dvigniti svojo produkcijo na štirikratni iznos. V Ameriki prodajanje pada in bodo zato tamošnji producenti skušali zvišati izvoz. Dalje se v strokovnih krogih govori, da bodo evropski producenti cinka pri ceni 20 funtov za tona skrčili najmanj 50 odstotkov svoje produkcije. Če ne bo prišlo do sporazuma z najvažnejšimi prekomorskimi producenti, grozi lrgu težka kriza. Zaloge cinka v Evropi so narasle od 26.300 ton v začetku leta na 38.500 ton v sedanjih dneh, zaloge Amerike pa od 45.418 ton na 57.200 ton.

Tržne cene v Ljubljani dne 2. decembra 1929. Govedina: V mesnicah po mestu I. Din 22.—, II. 20.—. — Na lrgu: 1 kg govejega mesa I. Din 18—20, II. 16—18, III. 12—16, 1 kg jezika Din 17 do 20, vampov 8—10, pljuč 6—8, jeter 15—20, ledic 18—24, možganov 20—25, loja 5—12. — Telefina: 1 kg telečjega mesa I. Din 24—25, II. 20—22, jeter 25 do 30, pljuč 20—23. — Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. Din 25.—, II. 22—24, pljuč 10.—, jeter 15—20, ledic 25—30, glave 8—10, parkljev 6, slanina trebušne 22.—, slanina ribe in sala 24—25, domačih prašičev 22—24, slanina mešana 22—24, slanina na debelo 24.—, masli

28.—, šunke (gnjati) 30—35, prekajena mesa I. 30—32,50, II. 25—27,50, prekajenih parkljev 8—10, prekajene glave 10—12, jezika 35.—. — Drobniča: 1 kg koštrunovega Din 14—15, jagnjetine 18 do 20, kozličevine 23.—. — Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. Din 8.—, II. 6.—. — Klobase: 1 kg krakovskih Din 40.—, debrecinskih 40.—, hrenovk 30—32, safalad 28—32, posebnih 32.—, llačenk 20.—, svežih kranjskih 35.—, pol prekajenih kranjskih 32—35, suhih kranjskih 50.—, prekajene slanine 25—30. — Peruhina: Piščanec majhen Din 15—17, večji 20—25, kokoš 25—35, peletin 25 do 30, raca 25—30, domači zajec manjši 9—10, večji 12—20. — Divjačina: Divji zajec Din 45—50, poljska jerebica 15—18, gozdna jerebica 25—26, ključnač 25—26. — Ribe: 1 kg karpa Din 25—30, ščuke 35—40, posrvi žive 80.—, mrlve

60.—, klina 20.—, mreje 15—20, pečenske 10.—. — Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 2,50—3, 1 kg surovega masla 36—40, čajnega masla 44—52, masla 40—44, bohinskega sira 34—40, sirčka 8—10, eno jajce 1,75—2. — Pijače: 1 liter starega vina Din 16—22, novega 14—16, čaša piva 3—3,50, vrček 4,50—5, steklenica 5,50—6. — Kruh: 1 kg belega Din 4,50, črnega 4,20, rženega 4,20. — Sadje: 1 kg luksurnih jabolok Din 6—8, jabolk I. 5.—, II. 4.—, III. 3.—, luksurnih hrušk 12.—, hrušk I. 8.—, II. 6.—, III. 5.—, ena oranža 1,50—2, limona —75—1, 1 kg rožičev 10.—, fig 12.—, dateljnov 24—48, navadnega kosljanja 3—5, maroni 10—12, orehov 10 do 12, luščenih 34—36, suhih češpelj 8.—, suhih hrušk 5—8. — Špecerijsko blago: 1 kg kave Porloriko Din 70—75, Santos 46—48, Rio 32—40, pražene I.

90—100, II. 70—80, III. 56—60, 1 kg kristalnega belega sladkorja 13.—, v kockah 14.—, kavne primesi 18.—, riža I. 10.—, II. 8.—, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega 17.—, vinskega kisa 4,50, navadnega 2,50, 1 kg morske soli 2,50, kamene soli 2,75, celega popra 70.—, mletega 72.—, paprike III. 32.—, sladke, po kakovosti 60.—, 1 liter petroleja 7,50, 1 kg testenin I. 10.—, II. 9.—, pralnega luga 3,75, čaja 80.—. — Mlevski izdelki: 1 kg moke št. 0 na debelo Din 3,70 do 3,75, na drobno 4—4,50, št. 2 na debelo 3,45—3,50, na drobno 2,75, št. 4 na debelo 3,25—3,30, kaše 5—6, ješprenja 6, ješprenjčka 10—12, otrobov 2,50, koruzne moke 4—4,50, koruznega zdroba 4,50—5, pšeničnega 5—6, ajdove moke I. 6—8, II. 6.—, ržene 4,50. — Zito: q pšenice Din 245—250, rži 230—235, ječmena 230—235, ovsu 230—240, koruze 180—215, ajde 230—250, fižola ribničana 435, prepeličarja 500, graha 8—10, leče 10.—. — Kurivo: 50 kg premoga Din 30.—, 1 tona 450, m³ lrdih drv 175, mehkih 90.—. Krma: q sladkega sena Din 125, pol sladkega 100, kislega 75, slame 50—75. — Zelenjava in gobe 1 kg glavate solate Din 6.—, ajserice 4—5, endivije 5—6, motovilca 6—7, poznega zelja —30 do —50, rdečega 3—4, kislega 3,50, ohrovlja 1—1,50, karfijol 8 do 10, kolerab 4.—, podzemljic 1.—, špinacije 4—5, paradižnikov 10—12, čebule 2—3, česna 10—12, krompirja —75 do 1.—, repe —25 do —50, kisle 2,50 do 3.—, korenja 2—4, peteršilja 3—4, zelenjave za juho 3—4.

Mariborsko sejnsko poročilo. Na svinjski sejem dne 29. novembra 1929 je bilo pripeljanih 228 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: mladi prašiči, 7—9 tednov stari, komad Din 125—200, 3—4 mesece stari, komad Din 350—400, 5—7 mesecev stari, komad Din 450—500, 8—10 mesecev stari, komad Din 550 do 800, 1 leto stari, komad Din 1000—1500, 1 kg žive teže Din 10—12,50, 1 kg mrlve teže Din 17—18. Prodanih je bilo 177 svinj.

Prašičji sejem na Dunaju. Na sejem dne 3. decembra 1929 je bilo prignanih prašičev 138 iz Avstrije, 2922 iz Jugoslavije, 6147 iz Ogrske, 1013 iz Rumunskije in 2454 iz Poljske, skupaj 12.647. Promet se je mirno razvijal. Lahki mesnati prašiči so bili 5—10 grošev, prama prašiči iz Jugoslavije pa po 5 grošev dražji nego prejšnji teden. Za debele prašiče iz Jugoslavije so se cene gibale od 1,95 do 2,05 šilinga in za mesnate prašiče od 2,20 do 2,35 šilinga.

Na novo urejen Moderno opremljen

HOTEL ŠTRUKELJ V LJUBLJANI

v neposredni bližini glavnega kolodvora, vogal Kolodvorske ulice in Dalmatinove ulice

Centralna kurjava, lekoča topla in mrzla voda v sobah, najmoderneje kopalnice. — Prvovrstna restavracija in Telefon 2941 meščanska kuhinja Telefon 2941

Za obilen obisk se priporoča Jernej Černe

Postrežba solidna

Cene zmerne

VINOČET

Tovarna vinskega kisa, d. z. o. z.

Ljubljana

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis

iz pristnega vina

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst. Telefon št. 2389.

VELETRGOVINA
v
A. ŠARABON

v Ljubljani
priporoča

špecerijsko
blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne pridelke. — Raznovrstno

RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom.

Ceniki
na razpolago!

„SPECTRUM“ D. D. tvornica ogledal in
brušenega stekla
LJUBLJANA VII. Celovška 81 Telef. 2343
ZAGREB, OSIJEK — Središnjica: ZAGREB

Zrcalno steklo, portalno steklo; mašinsko steklo 5—6 mm. ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljevanje v med. — »Fin« — navadna ogledala.

Prva ljubljanska velepražarna za kavo

KAROL PLANINŠEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 20

priporoča

praženo kavo vseh vrst

Vsaki dan sveže blago. Najstarejše domače podjetje te stroke. Telefon št. 3204.

Brzojavl: Krispercoloniale Ljubljana. — Telefon št. 2265.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago. — Točna postrežba.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiu)

Brzojavke: Kredit Ljubljana : : : : Telefon št. : 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.